

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2017 YILI BÜLTENİ

Genel Müdürlük olarak 2017 yılında özellikle aile odaklı hizmetlerin etkinliğinin artırılması ve kuruluş bakımında hizmet modellerinin değiştirilmesi amacıyla proje odaklı yoğun bir performans sergiledik.

İçindekiler

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	3
Hizmet Önceliklerimiz	4
Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti	5
Koruyucu Aile Hizmeti	6
Bakım Hizmetleri ve Kuruluş Bakım Hizmetlerinde Dönüşüm	7
Saha İzleme ve Rehberlik Faaliyetleri	9
Koruyucu ve Önleyici Faaliyetler	10
Çalıştaylar	12
Çocuk Hakları Alanında Yürütülen Faaliyetler	19
Çocuklara Yönelik Eğitim, Sosyal, Kültürel ve Sportif Amaçlı Faaliyetler	20
Sokakta Çalıştırılan, Dilendirilen ve Risk Altındaki Çocuklar	22
Yatırımlar	23
Personel Eğitimleri	23

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Genel Müdürlüğümüz çocuklara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmekle görevlidir.

Misyonumuz

Köklü devlet tecrübemiz, engin kültür ve medeniyet birikimimiz, evrensel hukuk ilkeleri, ulusal plan ve politikalar ile sosyal değişim ve gelişim çerçevesinde, vizyonumuzu gerçekleştirmektir.

Vizyonumuz

Ülkemizi; hayallerini gerçeğe, mutluluğunu yüzüne, sesini kürsüye taşıyabilen çocuklarla birlikte, rol model bir ülke hâline getirmektir.

İlkelerimiz

Akıl ve bilimin rehberliğinde; insan haklarına, çocuk haklarına, evrensel hukuk ilkelerine ve mevzuata bağlı kalmak, çocuğun yüksek yararı çerçevesinde; millî ve manevi değerleri gözeterek bilimsel veriye dayalı sürdürülebilir hizmet vermek, tarafsız, şeffaf, âdil, hesap verebilir olmak ve iş birliğine açık olmak, teknolojik imkânlardan etkin bir şekilde yararlanmak.

Hizmet sunumunda; gelişim ve değişimi, toplam kaliteyi ve memnuniyeti esas almak, performans odaklı yönetim sergilemektir.

Hizmet Önceliklerimiz

Bakanlığımız, ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta ve faaliyetlerini bu kapsamda yürütmektedir. Bu çerçevede önceliğimiz; çocukların üstün yararını ön planda tutarak hak temelli anlayışla, öz aileleri ve akrabaları yanında bakılmalarının sağlanması; bunun mümkün olmaması durumunda koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılması; aile yanında bakımın mümkün olmadığı durumlarda ise çocuklara ev tipi bakım kuruluşlarında hizmet sunulmasıdır.

Bu doğrultuda; korunma ihtiyacı olan çocuklar öncelikli olarak Aile odaklı hizmetler kapsamında değerlendirilmektedir. Aile yanında bakımı mümkün olmayan çocuklara ise ev tipi yatılı sosyal hizmet kuruluşlarımızdan olan çocuk evlerinde ve çocuk evleri sitelerinde hizmet vermekteyiz. Yabancı uyruklu tüm korunma ihtiyacı olan çocuklara da aynı hizmet verilmektedir.

Kurum bakımında son 15 yıl içerisinde sessiz bir devrim gerçekleştirilmiştir. Yurt tipi bakım modeli 2017 yılında sonlandırılmış, ev tipi bakım modeline geçilmiştir.

**Yurt tipi bakım modeli
sonlandırılmış, aile
sıcaklığında ev tipi bakım
modeline geçilmiştir.**

Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti

Çocuklarımızı kendi aileleri yanında **Sosyal Ekonomik Destek (SED) hizmeti** ile destekliyoruz. Ülke genelinde SED ile desteklenen çocuk sayımız son **1 yılda %18 artarak 92 binden 108 bine ulaşmıştır.**

Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetlerinin izlenmesi ve denetlenmesine yönelik İl müdürlüklerimizce 2016 yılında yaklaşık 196 bin ziyaret gerçekleştirilmişken **2017 yılında bir önceki yıla göre %104 artışla yaklaşık 400 bin izleme ve denetim amaçlı inceleme yapılmıştır.**

Ekonomik yoksunluk nedeniyle eğitim, sağlık, sosyal ve kültürel faaliyetlere erişim imkânı kısıtlı olan çocuklarımıza sunulan “Sosyal ve Ekonomik Destek” hizmeti etkinliği artırılarak yaygınlaştırılmaktadır. Çocukların ailelerinin yanında bakımı ve desteklenmesi amacıyla “Aileye Dönüş ve Aile Yanında Destek Uygulaması” devam etmektedir. Bu uygulama ile kuruluş bakımı yerine sosyal ve ekonomik destek sağlanarak çocuğun ailesi yanında bakılması sağlanmaktadır. 2017 yılında ailelerin maddi imkânsızlıkları nedeniyle devlet koruması altına alınabilecek yaklaşık 108 bin çocuk Sosyal ve Ekonomik Destek hizmeti ile ailesi yanında desteklenmiştir. Ülke genelinde SED ile desteklenen çocuk sayımız, son 1 yılda %18 artarak 92 binden 108 bine ulaşmıştır. Bu çocuklar için aile veya yakınlarına ortalama olarak aylık 719 TL destek sağlanmaktadır. Ülkemizdeki çocuk nüfusunun yıllar itibarıyla sürekli artmasına karşın koruma altına alınan çocuk sayısının SED uygulamasıyla birlikte önemli ölçüde düşüş gösterdiği görülmektedir. **2002 yılında kuruluşlarımızda kalan çocuk sayısı yaklaşık 20 bin iken bu sayı 2017 yıl sonu itibarıyla 14 bine inmiştir.**

Bu kapsamda Sosyal ve Ekonomik Destek hizmetinden yararlandırılan çocuklara akademik destek verilmesi, sosyal, sanatsal ve kültürel etkinliklere katılımlarının sağlanabilmesi amacıyla **Okul Destek Projesi** hayata geçirilmiştir.

Koruyucu Aile Hizmeti

Koruyucu Aile Hizmeti ile koruma altına alınan bir çocuk “25-65 yaş aralığında olup düzenli bir gelire sahipse ve değerlendirme sonucu uygun görülmüşse” kişi ve ailelerin yanına yerleştirilmektedir. Bakanlığımızca koruyucu ailelere sağlanan imkânlar artırılırken, koruyucu aile olma koşulları da kolaylaştırılmıştır. Ülkemizde koruyucu aile hizmetinin çocuklar üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi amacıyla 2018 yılında uygulanmak üzere **Koruyucu Aile Etki Analizi Projesi** hazırlanmıştır.

Proje kapsamında 21-22 Aralık 2017’de **Koruyucu Etki Analizi Projesi Hazırlık Çalıştayı** yapılmıştır. Korunmaya ihtiyacı olan çocuklarımızın aile ortamında sağlıklı ebeveyn modelleri ile yetişmelerinin sağlanması amacıyla koruyucu aile hizmet modelinin tanıtımı ve yaygınlaştırılması çalışmaları hızla devam etmekte olup evlat edinmek üzere sıraya alınan ailelerimizin **Geçici Süreli Koruyucu Aile Hizmeti** konusunda bilgilendirilerek desteklerinin alınması önemli bulunmaktadır. Bu kapsamda illerimizde “Koruyucu Aileler Koruyucu Aileliği Anlatıyor” başlığı adı altında çalışmalar yürütülmektedir.

Koruyucu aile yanına yerleştirilen çocuk sayımız, bir önceki yıla göre %38 artarak 839’dan 1.158’e çıkmıştır. 2017 yıl sonu itibarıyla koruyucu aile yanında 5.642 çocuğumuz bulunmaktadır.

Koruyucu aile olmak için yapılacak ön başvurunun e-devlet uygulaması üzerinden yapılabilmesi için çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakım Hizmetleri ve Kuruluş Bakım Hizmetlerinde Dönüşüm

Devrim niteliğinde bir kararla ülkemizde yurt-yuva gibi koğuş tipi kuruluşlarımızı sonlandırdık.

Çocuklarımızı aileleri yanında veya ev tipi hizmet modellerimiz ile destekliyoruz. 2017 yılı içerisinde 18 koğuş tipi kuruluşu kapatarak 103 çocuk evi ve 16 çocuk evleri sitesi açtık.

Çocuklarımıza yönelik hizmetlerimizdeki önceliğimiz, kuruluş bakımına alınmaksızın öz aile, akraba veya aile odaklı bakım hizmetlerden yararlanmalarıdır. Aile yanında bakımı mümkün olmayan çocuklara aile yapısına en yakın model olan ev tipi yatılı sosyal hizmet birimlerinde hizmet verilmektedir. Aile odaklı hizmetlere verilen öncelik sonucunda, artan nüfusa ve sorunlarda karşılaşılan çeşitliliğe rağmen korunma altına alınan çocuk sayısında yıllar bazında önemli oranda azalma sağlanmıştır. **2002 yılında 18.106 çocuk fiilen kuruluş bakımında kalmakta iken 2017 yılı Aralık ayı itibarıyla fiilen bakılan çocuk sayısı 13.526'ya düşmüştür.**

2005 yılından itibaren büyük fiziksel binalar ve koğuş tipi yapılar yerine, ev tipi hizmet modeline öncelik verilmiştir. Bu bağlamda, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları aşamalı olarak kapatılarak **çocuk evleri ve çocuk evleri sitesi** modellerine geçilmiştir. Ayrıca çocuklar hakkında uygun hizmet modeli belirleninceye kadar geçici olarak hizmet veren **Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Birimleri** oluşturulmuştur. Dönüşüm kapsamında sadece 2017 yılında; 18 koğuş tipi kuruluş hizmet dönüşümüne tabi tutulmuştur. 103 çocuk evi ve 16 çocuk evleri sitesi açılışı yapılmıştır. Atıl kapasite ve fiziki koşullar nedeniyle **10 çocuk destek merkezi** kapatılmıştır. Kapasite altı faaliyet gösteren **3 adet çocuk destek merkezi ihtiyaç doğrultusunda çocuk evleri sitesine dönüştürülmüştür.**

Böylece koğuş tipi kuruluşlardan ev tipi kuruluşlara geçişi %100 tamamladık. Bakımda Hizmet Dönüşümü (Yeni Hizmet Modelleri ile Küçük Ölçekli Hizmet Modellerine Geçiş) ile hizmet veren birim sayısı artmış olmasına karşın çocuk bakım maliyetlerinde de **önemli bir tasarruf sağlanmıştır**.

Gerçekleştirilen dönüşüm neticesinde, hizmet kalitesinin ve personelin çocuklara ayırdığı zamanın artması; çocuklarımızın duygusal, sosyal, bilişsel yönden saha sağlıklı gelişim göstermesi ve başarılarının artması; kardeşlerin birbirinden ayrılmak zorunda kalmadığı mekânların sunulmasıyla aile bağlarının kopmaması sağlanmaktadır.

Rol Model Projesi

Çocuklarımızın ilgi, yetenek ve becerilerinin geliştirilmesi; üretken, topluma yararlı ve sorumluluk duygusuna sahip bireyler olarak yetişmelerinin sağlanması amacı ile kariyer planlama toplantıları, seminerler, söyleşiler, münazaralar, ziyaretler ve benzeri etkinlikler kapsamında **81 ilde gerçekleştirilen 432 etkinlik ile 7500 çocuğumuzu rol model insanlarla bir araya getirdik**.

2017 yılında 81 ilde gerçekleştirilen 432 etkinlik ile 7500 çocuğumuzu rol model insanlarla bir araya getirdik.

Nesiller Buluşuyor Projesi

“Nesiller Buluşuyor” ana teması ile çocuk, genç ve yaşlılarımızın birlikte katılımıyla **“Geçmiş Zaman Olur Ki”, “Geçmişten Geleceğe Köprü”** ve **“Gençler & Yetişkin Gençler İle Yarışıyor”** alt temaları ile bir dizi etkinlik içeren proje çalışması başlatılmıştır.

Saha İzleme ve Rehberlik Faaliyetleri

81 ilde çocuk hizmetleri alanında saha izleme ve rehberlik faaliyetini yürütüyoruz. 194 personelimizin görev aldığı bu çalışmada, il müdürlükleri ve bağlı kuruluşlardaki ihtiyaçların tespit edilmesini, kuruluşların denetlemesini, personele rehberlik yapılmasını ve sorunların çözümüne yönelik önerilerin geliştirilmesini sağlıyoruz.

İl müdürlükleri ve bağlı kuruluşlardaki ihtiyaçların tespit edilmesi, personele rehberlik yapılması ve yeni çalışmalara ilişkin önerilerin tespit edilmesine yönelik olarak ilk kez **81 ilin tamamında** çocuk hizmetleri alanında Genel Müdürlüğümüzce saha izleme ve rehberlik ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. **194 personelimizin katıldığı** bu ziyaretler **5 aylık bir sürede** tamamlanmıştır. Saha ziyaretleri taşra personeli tarafından olumlu karşılanmıştır. Sorunların çözümünde yerinde rehberlik etme fırsatı oluşmuştur. Alandaki personelimizin de Bakanlığımız politika öncelikleri hakkında **farkındalık geliştirilmesi** sağlamıştır. Bakanlık merkez ile taşra birimleri arasındaki **koordinasyonun artırılması** sağlamıştır. İllere yönelik **hizmet planlanması ve karar alma süreçlerinde olumlu katkı sağlanmış** ve Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ilk kez **Bakanlık merkez teşkilatı tarafından rehberlik amaçlı ziyaret edilmiştir.**

Koruyucu ve Önleyici Faaliyetler

Okul Destek Projesi

Genel Müdürlüğümüzce çocukların ailesi yanında bakımının sağlandığı Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) hizmetinden yararlanan çocuklara yönelik **“SED Hizmetinin Etkinliğinin Arttırılması Projesi”** yürütülmektedir. Proje ile SED hizmetinden yararlanan çocukların aileleri ve yakınları yanında sosyal, kültürel, psikolojik olarak desteklenmesiyle sosyal fırsat eşitliğinin sağlanması; okul başarılarının ve sosyal hayata katılımlarının artması sağlanmıştır. Proje kapsamında illerin mevcut durum analizinin yapılabilmesi için 81 ilden proje raporu alınmıştır. İl raporları doğrultusunda 23 Ağustos 2017 tarihinde 81 il ve Bakanlık temsilcilerinin katılımı ile Proje Değerlendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında pilot uygulama illeri belirlenmiştir. Projenin, Kalkınma Bakanlığı tarafından 2 milyonluk bütçe ile 2017 Yılı Yatırım Programı'na alınması uygun görülmüştür. Proje Uygulama Kılavuzu hazırlanmış olup projenin faaliyete geçmesi ile birlikte illere koordinatörlük ve rehberlik yapılarak 2017 yılında **23 ilde SED hizmetinden faydalanan 6 ile 8. sınıf aralığında okuyan 1974 çocuğun katılımı doğrultusunda** faaliyetler başlatılmıştır.

Kreş Bilgi Yönetim Sistemi

Korunma altında bulunan **0-6 yaş grubu** çocuklarımızın, özel kreş ve gündüz bakımevleri ile diğer resmî kuruluşlar bünyesindeki ana sınıfı-anaokulu hizmetlerinden yararlanmaları sağlanmaktadır. **2017 yılında 400 çocuk** bu kapsamda okul öncesi eğitim ve bakım hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanmıştır.

Hükümlü veya tutuklu kadınların Ceza infaz kurumlarında yanlarında kalan **0-6 yaş grubu** çocukları, cezaevi yaşamının olumsuz koşullarından korumak amacıyla kreş ve gündüz bakımevlerinden yararlandırılmaktadır. Diğer yaş grubundaki çocuklarının ise çocuk kulüplerinde bakılmaları, gerektiğinde korunma altına alınmaları, sosyal ve ekonomik destek hizmetlerinden yararlanmaları sağlanmaktadır. **2017 yılında cezaevlerinde annesinin yanında kalan 75 çocuk** bu kapsamda okul öncesi eğitim ve bakım hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanmıştır.

Bakanlığımıza bağlı olarak faaliyet gösteren özel kreş ve gündüz bakımevleri ile çocuk kulüplerinin iş ve işlemlerinin daha hızlı ve kolay yürütülebilmesi için elektronik ortamda **Kreş Bilgi Yönetim Sistemi** oluşturulmuştur. 2018 yılında ülke genelinde kullanıma açılacaktır. Özel kreş ve gündüz bakımevleri ile çocuk kulüpleri yılda en az 2 defa denetlenmektedir. 2017 yılı içinde il müdürlüklerimizce yapılan denetimlerinin ve ihbarların değerlendirilmesi sonucunda ruhsatsız olduğu tespit edilen **68 kuruluş kapatılmıştır**.

Çalıştaylar

“Türkiye’de Çocuklara Yönelik Koruyucu ve Önleyici Politikaları Değerlendirme Çalıştayı”

27 Temmuz 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda, Türkiye’de çocuklara yönelik kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen koruyucu ve önleyici politikalara ilişkin değerlendirmeler yapılmış; mevcut durumda uygulanan politika ve programların etkinliğinin artırılmasına ve kurumlar arası koordinasyonun geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmuştur. Çalıştay sonrasında rapor hazırlanarak ilgili kurumlarla paylaşılmış ve Bakanlığımız web sitesinde yayınlanmıştır.

“DİJİTAL OYUNLAR” SEMPOZYUMU

ULUSLARARASI ÇOCUK VE BİLGİ GÜVENLİĞİ ETKİNLİKLERİ

EĞİTİM - ÇALIŞTAY - SEMPOZYUM

Dijital Oyunlar İçin Çocuk ve Aile Rehberliği Çalıştayı

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB) ve Bakanlığımız katkı ve destekleri ile 9-11 Ekim 2017 tarihleri arasında “Dijital Oyunlar Sempozyumu” gerçekleştirilmiştir. Sempozyum kapsamında Bakanlığımız tarafından da 10 Ekim 2017 tarihinde “Dijital Oyunlar İçin Çocuk ve Aile Rehberliği Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. Farklı oturumlarda dijital oyunların olumlu ve olumsuz yönleri ile bu yönlerin çocuk ve gençlerin fizyolojik, psikolojik ve zihinsel gelişimleri üzerindeki etkisi tartışılmıştır. Dijital oyunlar için “koruma ve ailelere rehberlik” temalı bir oturum da Genel Müdürlüğümüz tarafından gerçekleştirilmiştir.

Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşviki

Çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimlerini desteklemek amacıyla Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşvik Edilmesine Yönelik Yönetmelik Taslağı RTÜK ve Bakanlığımız iş birliğinde hazırlanmıştır. Bu doğrultuda 2018 yılında Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Diziler teşvik edilecektir.

Sosyal Medya Çalışma Grubu

Çocukların dijital oyun oynarken ve sosyal medya üzerinden karşılaşılabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve bu alanda çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde "Sosyal Medya Çalışma Grubu" kurulmuştur. Sosyal medya çalışma grubu internet ortamında çocukların maruz kaldığı ihmal, istismar gibi olaylara Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile iş birliği içerisinde müdahale etmektedir. Sosyal medya çalışma grubu tarafından çocukların psikososyal gelişimlerini olumsuz etkileyebilecek oyunlara ilişkin çalışmalar da yapılmaktadır.

Çocuklara yönelik koruyucu önleyici hizmetler alanında birçok yeniliği 2017 yılı içerisinde hayata geçirdik. Bu kapsamda; **sosyal medya çalışma grubu** oluşturduk.

Mahremiyet Eğitimi Çalıştayı

Çocuklara mahremiyet eğitiminin bir bütünlük içinde verilebilmesi ve standardın sağlanabilmesi amacıyla "Mahremiyet Eğitimi Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir.

Çocuk Gözüyle Paylaşmak Temalı Fotoğraf Yarışması

12-18 Yaş aralığındaki
çocuklarımıza yönelik
**Çocuk Gözüyle
Paylaşmak** temalı
fotoğraf yarışması
düzenledik.

Çocuklar arasında paylaşma duygusunu ve bilincini arttırmak, fotoğraf sanatı ile kendilerini ifade edebilmelerine olanak sağlamak, sanata olan ilgilerini arttırmak ve potansiyellerini ortaya çıkarmak amacıyla Çocuk Gözüyle Paylaşmak temalı fotoğraf yarışması düzenlenmiştir. 12-18 yaş aralığındaki tüm çocuk ve gençlere yönelik yarışmanın jürisinde Coşkun ARAL, Sinan SERTEL, Merih AKOĞUL, Fadime ÖZKAN bulunmaktadır. 29 Aralık 2017'de başvuruları sonlandırılan yarışmaya 756 kişi 1681 adet fotoğraf ile katılım sağlamıştır.

0-6 Yaş Aralığındaki Çocuklara Uygun İçerikli Kitap Listelerinin Oluşturulması Projesi

Proje kapsamında kitap inceleme komisyonu kurulmuştur. Komisyon tarafından yayınevlerinden alınan 250 kitap değerlendirmeye alınmıştır. Uygun içerikli kitap listelerinin yayınlanması; bu listelere yönelik kurum ve kuruluşlarda kütüphane oluşturulması planlanmaktadır. Proje ile 0-6 yaş grubu çocukların; gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplara dikkat çekilirken ailelere uygun içerikli kitap seçimi konusunda da rehberlik edilmesi amaçlanmaktadır.

0-6 Yaş Aralığındaki
Çocuklara Uygun
İçerikli Kitap
Listelerinin
Oluşturulması
Projesi'ni başlattık.

Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma

Genel Müdürlüğümüzce çocuk ve gençler üzerinde olumsuz etki oluşturabilecek basılı eserler incelenmekte ve bu kapsamda yapılan ihbarlar dikkate alınarak ilgili kanun kapsamında değerlendirilmek üzere Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kuruluna bildirilmektedir.

Çocuklara Yönelik Risk Alanlarının Belirlenmesi ve Önleme Programı Geliştirilmesi Projesi

Ülkemizde çocukların karşı karşıya kaldığı şiddet, ihmal, istismar, madde bağımlılığı vb. risk faktörlerinin belirlenmesi ve risk haritasının çıkarılarak koruyucu müdahale yöntemlerinin geliştirilmesi; çocukların aile sistemi içinde güçlendirilmesi ve risk faktörlerine karşı dayanıklı ve duyarlı nesiller yetiştirilmesi için Çocuklara Yönelik Risk Alanlarının Belirlenmesi ve Önleme Programı Geliştirilmesi Projesi geliştirilmiştir. Proje kapsamında çocuğun gelişimini şekillendiren süreçler içinde müdahale alanlarının oluşturulabilmesi amacıyla çocuğa yönelik il bazında bölgesel risk faktörlerinin belirlenmesi ve koruyucu-önleyici politikaların kanıta dayalı, bütüncül bir şekilde üretilmesi ve tespit edilen risklerin önlenmesine yönelik birincil düzeyde önleme programının oluşturulması sağlanacaktır.

Ebeveyn Rehberliği Mobil Uygulaması

Bakanlığımız, çocuğun yüksek yararının korunmasını; fiziksel, zihinsel ve ruhsal gelişimlerini desteklemeye yönelik koruyucu ve önleyici faaliyetlerin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlamak amacıyla ailelerin çocuklarla ilgili çeşitli bilgileri öğrenebileceği Ebeveyn Rehberliği Mobil Uygulaması'nın yapılmasını planlanmıştır. Söz konusu uygulama 2018'de faaliyete geçirilecektir.

Çocuk İstismarının Önlenmesine Yönelik Bilgilendirme Çalışmaları

Bakanlığımıza bağlı kreş ve gündüz bakımevleri ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulu ve ana sınıflarından hizmet alan 0-6 yaş grubu çocuklar ile ailelerinin, erken dönemde desteklenmeleri amacıyla erişim materyalleri oluşturulacaktır. Çocuklara kendilerini ve duygularını tanıma, beden kontrolü, özel alanlar ve bedensel sınırlar, iyi ve kötü dokunma, vücudunun kendisine ait olduğunu bilmesi ve hayır deme becerisi, sır saklamama gibi alanlarda erişim materyalleri hazırlanacaktır.

Okul Servis Araçları Yönetmeliği

Bakanlığımız, okul servislerinde taşıma faaliyetlerinin daha güvenli hâle getirilmesi amacıyla çocuğun üstün yararını gözeterek Okul Servis Araçları Yönetmeliği'ni 4 Bakanlık ile birlikte yürürlüğe koymuştur.

Çocuk Hakları Alanında Yürütülen Faaliyetler

“Ülkemizin Taslak Birleştirilmiş 4. ve 5. Periyodik Ulusal Gelişim Raporu” hazırlandı.

Suriyeli çocuklara ve gençlere yönelik çocuk hakları ve sosyal uyum eğitim programları 18 ilde devam etmektedir.

“12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü” kapsamında birçok ilimizde Çocuk Hakları İl Çocuk Komiteleri tarafından yürüyüş koreji, stant, materyal dağıtımı vb. bilinçlendirme etkinlikleri yapılmıştır.

“11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü” kapsamında illerde çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmiş, kamu spotu hazırlanmıştır.

“20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü” kapsamında il çocuk hakları komitesi temsilcisi çocukların katılımı ile kasım ayında 18. Ulusal Çocuk Forumu ve TBMM Çocuk Oturumu düzenlenmiştir.

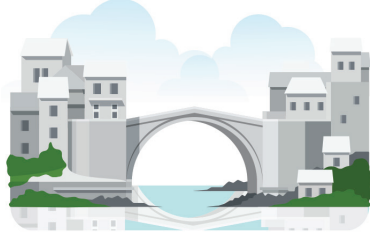

Düzce ilinde 5-7 Ekim 2017 tarihleri arasında “Çözüm Önerileriyle Uluslararası Çocuk Hakları Bildiri Sunumları Kongresi” gerçekleştirilmiştir.

Çocuk Hakları Komitesine bireysel başvuruları inceleme yetkisi tanıyan “Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne Ek Bireysel Başvuru Protokolü” 07.12.2017 tarih ve 30263 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Çocuklara Yönelik Eğitim, Sosyal, Kültürel ve Sportif Amaçlı Faaliyetler

2016-2017 eğitim öğretim yılında 655 çocuğumuz özel okullara giderken 2017-2018 eğitim öğretim yılında **1376 çocuğumuzu özel okula** gönderdik. 2017 yılında okul başarısını teşvik etmek amacıyla başarılı çocuklarımız için **Bosna Hersek'e kültürel gezi** düzenledik. Ayrıca başarı belgesi alan her çocuğumuza ödül vererek onları derslerinde başarılı olmaya teşvik ettik.

Genel Müdürlüğümüzce her yıl olduğu gibi 2017 yılında da çeşitli sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler organize edilmiştir. **Halk Oyunları Şenliği** Eylül 2017'de Tekirdağ ilinde düzenlenmiş; 10 ilden gelen ve 110 çocuktan oluşan 10 halk oyunu ekibi ile 59 görevli personel katılmıştır. **Badminton Şampiyonası** Nisan 2017'de Manisa'da yapılmış olup 50 ilden toplam 450 çocuk ve 158 görevli personel katılım sağlamıştır. Türkiye **Voleybol Şampiyonası** Mayıs 2017'de Antalya'da yapılmış olup 8 kız ve 8 erkek takım ile 48 görevli personel katılım sağlamıştır. **Satranç Turnuvası** Nisan 2017'de Mardin'de yapılmış olup 48 ilden toplam 140 çocuk ve 48 görevli personel katılım sağlamıştır. **Yüzme Şampiyonası** Mayıs 2017'de Çorum ilinde yapılmış olup 45 ilden 128 kız çocuğu ve 191 erkek çocuğu olmak üzere toplam 319 çocuğun ve 101 personelin katılımı sağlanmıştır.

ÇODEM Voleybol Şampiyonası 22-26 Mayıs 2017 tarihinde Aydın ilinde yapılmış olup 21 ilden 22 takımda yer alan 86 personel ve 195 kız sporcu çocuk katılım sağlamıştır. **Güreş Şampiyonası** 10-13 Temmuz 2017 tarihinde İstanbul'da yapılmış olup 28 ilden 242 sporcu katılım sağlamıştır.

Genel Müdürlüğümüzce her yıl yaz döneminde çocuklarımızı Gençlik ve Spor Bakanlığının **Deniz ve Doğa Gençlik Kampları'ndan** yararlandırıyoruz. 2017 yılında bu kamplardan toplam 819 çocuk faydalanmıştır. Ayrıca 2017 yılında ilk defa olmak üzere Bakanlığımız, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı ile iş birliği çerçevesinde 8-14 Temmuz 2017 tarihlerinde Kırşehir Ahi Evran Gençlik Kampı'nda 160 çocuğumuza **Değerler Eğitimi** verilmiştir. Yine 2017 yılında bir ilk olarak Gençlik ve Spor Bakanlığı ile yapılan görüşme sonrası yeni açılan **Çanakkale Kampları'ndan** 759 çocuğumuz yararlanmıştır. Çocuklarımızın; öz güven ve sorumluluk duygularını geliştirmek, farklı görüşleri bir arada yaşatabilme ve empati kurma duygularını geliştirmek, kendilerini sözlü olarak ifade edebilmelerini sağlamak, fikir üretme ve problemlere çözüm bulma yeteneklerini geliştirmek, antitezler üretme, herhangi bir konuda mantık yürütme, araştırma yapma, düşüncelerini savunacak kanıtlara ulaşma, tezler ve istatistiki bilgiler yoluyla savunma becerilerini geliştirmelerine ortam hazırlamak amacıyla 2017 yılında **Münazara Yarışması** yapılmış ve bölge elemeleri tamamlanmıştır.

Sokakta Çalıştırılan, Dilendirilen ve Risk Altındaki Çocuklar

Genel Müdürlüğümüz, sokakta çalıştığı belirlenen çocuklara müdahale etmekte ve bu konuda kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Mobil Ekipler Görev Başında

Bakanlığımıza bağlı sosyal hizmet merkezlerinde çocukların sokakta çalışmasını önlemek amacıyla mesleki çalışmalar çerçevesinde illerde il emniyet müdürlüğü, müftülük, millî eğitim müdürlüğü ve belediye görevlilerinin de içinde yer aldığı Sokak Çocukları Çalışma Komisyonları kurulmuştur. 12 Haziran Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'nde bu alandaki hizmetler hızlandırılmıştır.

Sokakta çalıştırılan, dilendirilen, risk altındaki çocuklarımızın tespitine yönelik çalışma başlattık.

12 Haziran Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'nde başlatılan uygulama ile 111 mobil ekip oluşturduk.

5 aylık dönemde **5.069 çocuğumuzun risklerden korunmasına ilişkin hizmet sunumu gerçekleştirdik.**

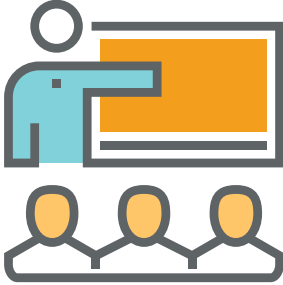
Yatırımlar

Yatırım programında yer alan ve inşaatı tamamlanarak 2017 yılında hizmete açılan Denizli, Kocaeli, Kayseri, Trabzon, Bursa ve Bilecik illerinde bulunan 5 Çocuk Destek Merkezi ve 1 Çocuk Evleri Sitesi olmak üzere toplam 6 kuruluşumuz bulunmaktadır.

Trabzon, Bursa ve Bilecik'te bulunan kuruluşlarımızın 2016 yılında inşaatı tamamlanmış, 2017 yılında hizmete açılmaları sağlanmıştır. Denizli, Kocaeli ve Kayseri'deki kuruluşlarımızın ise 2017 yılında inşaatı tamamlanmış ve hizmete açılmıştır.

Personel Eğitimleri

Çocuklara yönelik sunduğumuz hizmetlerin kalitesini arttırmak amacıyla eğitimlere büyük önem veriyoruz. Bu doğrultuda 2016 yılında 1.900 personele eğitim verdik. 2017 yılı içerisinde ise ilk defa yerinde eğitim uygulamasına başladık. Diğer eğitimlerle birlikte bu yıl içinde 2.496 personele eğitim verdik. Geçen yıla oranla personel eğitimlerimizde %31 artış sağladık.

*Çocuklarımızla birlikte geçirdiğimiz her saniye;
hayatımıza, dünyamıza değer katar.*

Recep Tayyip ERDOĞAN

*İnanıyorum ki, insanlığın en büyük arzusu olan,
barış ve kardeşlik içinde bir dünyanın kurulması,
siz çocuklarımızın eseri olacaktır.*

Binali YILDIRIM

*Çocuklarımızın yüzleri güldükçe bizler daha mutlu,
daha güçlüyüz. Bakanlık olarak, hayalleri gerçeğe
dönüştür, mutlulukları gözlerine yansıyan,
geleceğe umutla bakan bir nesil için
var gücümüzle çalışıyoruz.*

Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA